

På vej mod en bedre psykiatri

Af Eva Secher Mathiasen,
psykolog og formand for
Dansk Psykolog Forening

For præcist et år siden var emnet på denne lederplads i psykologernes fagmagasin "Fremtidens psykiatri". Anledningen var, at de politiske satspulje-forhandlinger netop var gået i gang, og at regeringen havde luftet ønsker om at styrke psykiatrien. Det var overordentligt tiltrængt med politisk opmærksomhed på netop den del af sundhedsvæsenet.

For bag regeringens ønske lå de længe kendte nedslående tal om danskernes sundhed. For eksempel at psykiske lidelser som angst og depression er et stigende problem, som belaster både de mennesker, der er ramt, og samfundsøkonomien. Og at mennesker, hvis psykiske problemer har vokset sig så store, at de kræver behandling i psykiatrien, tilsyneladende ikke får den hjælp, de har brug for. I hvert fald fortæller tallene, at vi i Danmark har et højt antal genindlæggelser i psykiatrien. Godt hver fjerde indlæggelse i psykiatrien er en patient, der bliver indlagt igen – inden for en måned efter, at han eller hun blev udskrevet. Og det tal har været stigende.

I den forbindelse efterlyste vi psykologer en ny psykiatri; eller i hvert fald nye måder at arbejde og samarbejde på, der kan imødegå de udfordringer, psykiatrien står med og har stået med meget længe.

Vi efterlyste, at vi fremover binder indsats for mennesker med psykiske lidelser bedre sammen, uanset om man er barn, ung eller voksen. Især efterlyste vi, at der trækkes langt mere effektivt på de ressourcer og kompetencer, som psykiatrien allerede har blandt sine mange, dygtige faggrupper.

Nu, et år senere, er en ny handlingsplan for psykiatrien frem mod 2025 netop blevet lanceret af

regeringen. Det er ikke en tegning af en helt ny psykiatri, men det er en ambitiøs plan for byggestenene til at skabe en bedre, mere bæredygtig og langt mere effektiv psykisk sundhedsindsats til gavn for både de af os, der har lettere behandlingsbehov, og de af os, hvor vores tilstand kræver en mere intensiv behandling i psykiatrien.

Samtidig er det en plan, der går på tværs af fagministerier- og områder – sundheds-, social-, undervisnings-, forsknings-, uddannelses- og justitsområdet. Dermed har den også potentiale til at blive en trædesten for at udvikle en mere helhedsorienteret indsats for vores psykiske sundhed i Danmark. Og det er der brug for.

I dag mangler der mange steder en sammenhæng mellem forebyggelse, udredning, behandling og rehabilitering, både på børneområdet og voksenområdet. Et barn, der viser tegn på mistroivsel i skolen, kan risikere at havne i et ingenmandsland uden at få den rette støtte. Lærerne kan være bekymrede. Forældrene kan være bekymrede. Men hvis barnet ikke bor i en af de få danske kommuner med særdeles veludviklede tilbud, kan det ende i et tomrum mellem den praktiserende læge, kommunen og børnepsykiatrien uden at få hjælp. Forældrenes vildrede og afmagt er forståelig, fordi ingen entydigt ejer pligten til at handle, før barnets tilstand udvikler sig til noget mere alvorligt, der kan sætte unødigt dybe spor i barnets psykiske udvikling. På voksenområdet ser vi samme problematik med indsats, der enten er mangelfulde eller slet ikke hænger sammen. Fx kan man som patient i psykiatrien ikke regne med, at der står en opfølgende indsats af rimelig kvalitet klar, når man bliver udskrevet. Det kan få store konsekvenser for både kvaliteten og effekten af det samlede forløb.

Med den nye psykiatriplan er der taget initiativ til en tiltrængt udvikling. Ifølge planen vil der fremover

være bedre adgang til psykologbehandling med tilskud for både 14-17-årige med angst og depression, ligesom også angstramte over 38 år ser ud til at blive inkluderet. På børneområdet, hvor Pædagogiske Psykologiske Rådgivning (PPR) har et stort og uudnyttet potentiale i forhold til at forebygge og behandle i børns nærmiljø, gives der midler til en forstærket indsats i regi af PPR og yderligere forskning på området.

Men der er også taget skridt til en forandringsproces og kulturudvikling i psykiatrien. Det er den del af planen, der indtil videre har vakt mest debat – bortset fra fraværet af økonomisk ligestilling mellem somatik og psykiatri. Debatten har især handlet om regeringens ønske om, at specialpsykologernes, og andre faggruppers kompetencer, skal bedre i spil. Regeringen har derfor blandt andet planlagt en vejledning om specialpsykologernes virke i psykiatrien. Og samtidig ønsker man, at der laves en undersøgelse af, om specialpsykologerne skal have flere beføjelser i psykiatrien, herunder behandlingsansvar, som de har haft i mange år i Norge.

Psykiatriens udvikling skal dog ikke handle om de respektive faggruppers fagpolitiske kæpheste. Det skal alt sammen handle om patienterne og deres pårørende. Det er dem, psykiatrien er til for, og det er dem, alle faggrupper er ansat til at give det bedst mulige tilbud inden for rammerne.

Det betyder, at de argumenter, der skal på bordet, når planen skal realiseres, bør være relevante for en bedre udnyttelse af ressourcerne og en tiltrængt udvikling af kvaliteten. Og det betyder, at alle skal være indstillede på at samarbejde.

Et godt samarbejde handler om ligeværd. Om anerkendelse af de forskellige faggruppers kompetencer. Om mod til at bruge hinanden bedre og samarbejde på nye måder, når det giver mening. Og om at turde lære af hinanden. Men mest af alt handler det om patienterne og deres pårørende, som har brug for, at vi hjælpes ad om at få mest mulig ud af ressourcerne.

Regeringen er kommet med en fin, tværfaglig og ambitiøs plan. Den har selvfølgelig sine mangler – vi ville gerne have set en meget bedre ligestilling mellem det psykiske og somatiske område. Men det er også en fremsynet plan, som psykiatrien længe har kaldt på. Det bliver nu et vigtigt stykke arbejde at sikre det gode, faglige samarbejde mellem alle faggrupper i psykiatrien til gavn for patienterne. ●

Leder

P

Psykologernes
fagmagasin

Nr. 10 | 2018 | 4. årgang

Magasinet udgives af Dansk Psykolog
Forening og udkommer 12 gange om året.
Medlem af Danske Medier

Dette nummer: 20. oktober
Næste nummer: 17. november

Redaktion
Ulrikke Moustgaard, redaktør
Henning Due, journalist
Heidi Strehmel, bladsekretær/annoncer
Ansvarshavende ifølge medieansvarsloven:
Claus Wennermark
Kontakt: p-magasin@dp.dk

Dette nummer
Forside: Sofie Amalie Klougart
Trykplag: 12.030
ISSN 2445-6322: P (print)
ISSN 2445-6330: P (online)
Design og layout: Laura Silke
Tryk: Jørn Thomsen Elbo A/S

Annoncer
Job- og produktannoncer:
DG Media
T: 3370 7694
epost@dgmedia.dk
(skriv "P-magasin" i emnefelt)

Rubrikannoncer
Heidi Strehmel, bladsekretær
T: 3525 9706, p-magasin@dp.dk

Annoncdeadlines
Nr. 11: 10.10 (produktannoncer) & 29.10
(job- og rubrikannoncer). Udgivelse: 17.11
Nr. 12: 08.11 (produktannoncer) & 26.11
(job- og rubrikannoncer). Udgivelse: 15.12
Nr. 1 (2019): 12.12 (produktannoncer)
& 07.01 (2019) (job- og rubrikannoncer).
Udgivelse: 26.01 (2019)

Abonnement
1.465 kr + moms
p-magasin@dp.dk

Udgiver
Dansk Psykolog Forening
Stockholmsgade 27
2100 København Ø
T: 3526 9955
www.dp.dk

Trykt med vegetabiliske farver på
miljøgodkendt papir.

Artikler i P udtrykker ikke nødvendigvis
Dansk Psykolog Forenings synspunkter.

